

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/47/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315208396
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2315208396.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. F., nar. XX. R. XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, so sídlom Staničná č. 5, 924 01 Galanta, matky: Q. F., nar. XX. Q. XXXX, bytom W. XXXX/XX, W. a otca: Q. F., nar. X. E. XXXX, bytom J. XX, Y., o zvýšení výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 17. septembra 2015, č. k. 12P 93/2015-114, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa I/ zvýšil výživné na maloleté dieťa zo sumy 49,79 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne od 1. septembra 2015, II/ rozhodol, že týmto jeho rozhodnutím sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta z 18. januára 2005 č. k. 5C 90/2004-48 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 15. novembra 2005 č. k. 11Co/113/2005-90 v časti úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, III/ zročné výživné za obdobie od 1. septembra 2015 do 17. septembra 2015 vo výške 50 eur uložil otcovi zaplatiť spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky a IV/ žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 ZoR (zákon č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine v znení neskorších zmien a doplnení, § 160 ods. 1 a § 163 ods. 1 O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne majúc z vykonaného dokazovania za preukázané a nesporné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. K. zohľadniac jej vek (je staršia takmer o 10 rokov a tak došlo k zvýšeniu nákladov súvisiacich s jej fyzickým rastom a to najmä nákladov na oblečenie, obuv, stravu a hygienické potreby), nárast odôvodnených výdavkov potrebných na jej prípravu na jej budúce povolanie (kým v čase pôvodného rozhodovania navštevovala 1. ročník základnej školy, v súčasnosti navštevuje 1. ročník strednej školy, má širšie záujmy, školské aj mimoškolské aktivity a pod.), jej zdravotný stav, ako aj jej právo podieľať sa na životnej úrovni jej rodičov a dospel k záveru, že je dôvodné zmeniť pôvodné rozhodnutie, ktorým bol naposledy upravovaný rozsah vyživovacej povinnosti otca počnúc dňom 1. septembra 2015, kedy došlo k objektívnej zmene pomerov na strane maloletej a to najmä v súvislosti s jej nástupom na štúdiom na strednej škole. Z vykonaného dokazovania mal ďalej za preukázané, že na strane otca od poslednej úpravy rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k mal. K. nedošlo k podstatnej zmene v jeho osobných pomeroch. Matke pribudla vyživovacia povinnosť k mal. E., ktorý má takmer 9 rokov, obaja rodičia sú naďalej rozvedení a sú zamestnaní, pričom matke vzrástol príjem o 100 eur

mesačne, pribudli jej výdavky na mal. K. v súvislosti s pribúdajúcim jej vekom a rastom ako aj výkonom školskej dochádzky a taktiež na ďalšiu vyživovaciu povinnosť ku školopovinnému dieťaťu, pričom na strane otca vzrástol príjem z pôvodných 324,67 eur na 735,84 eur mesačne a pribudli mu výdavky na splácanie hypotéky a úveru, ktoré však ako argument pre nedostatok finančných prostriedkov na platenie vyššieho výživného neakceptoval, keďže tieto dlhy prevzal na seba otec vedome a dobrovoľne a výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Rovnako súd nezohľadnil ani výdavky otca s nákupom pohonných hmôt do jeho osobného motorového vozidla vynakladané v súvislosti s jeho dochádzkou do zamestnania, keďže od júna 2015 až do rozhodovania súdu prvého stupňa bol práceneschopný, z ktorého dôvodu potom do zamestnania už 3 mesiace nedochádzal. Taktiež nezohľadnil ani výdavok otca v súvislosti s finančnou podporou nezaopatreného dieťaťa otcovej priateľky z dôvodu, že prvoradou je vyživovacia povinnosť otca voči jeho vlastnému dieťaťu. Súd zároveň vzal do úvahy aj skutočnosť, že obaja rodičia sa podieľajú na hradení výdavkov s vedením ich domácnosti spolu so svojimi novými partnermi. Na strane matky prihliadol aj na jej osobnú starostlivosť o dieťa a na strane otca na jeho nezájum o dieťa, neudržiavanie kontaktu s dieťaťom a nepodporovanie dieťaťa finančne a materiálne či iným spôsobom nad rámec bežného výživného. Výživné zo strany otca v sume 100 eur mesačne určil vzhľadom na vývoj životných nákladov a majetkové pomery otca ako aj vzhľadom na skutočnosť, že podľa ustálenej súdnej praxe je možné postihnúť príjem rodiča výživou povinného približne v rozsahu 30% resp. jednej 1/3 z celkového mesačného príjmu na plnenie všetkých vyživovacích povinností, pričom z aktuálneho príjmu otca 735,84 eur predstavuje 1/3 sumu približne 245,28 eur. V tejto súvislosti potom uzavrel, že pokiaľ otec prispeje na výživu mal. K. sumou 100 eur mesačne, matka finančne sumou 50 eur mesačne (pričom druhú polovicu výšky výživného vykompenzuje svojou osobnou starostlivosťou o maloletú) a po pripočítaní sumy rodinných prídavkov na maloletú v sume 23,52 eur mesačne, vytvorí sa dostatok finančných prostriedkov potrebných na krytie odôvodnených osobných potrieb maloletej, pričom na strane otca zostane naďalej istá rezerva do výšky 1/3 jeho príjmov, z ktorej bude možné čerpať v budúcnosti pri ďalšom navýšení výživného s poukazom na rastúce potreby maloletého dieťaťa. Keďže účinnosť zmeny výživného súd stanovil počnúc dňom 1. septembra 2015 (zohľadniac reálnu platbu otca na výživu maloletej v sume 50 eur za mesiac september 2015), vznikol otcovi nedoplatok na už zročnom výživnom za obdobie od 1. septembra 2015 do 17. septembra 2015 vo výške 50 eur, ktorú sumu uložil otcovi zaplatiť k rukám matky maloletej jednorázovo spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku, keďže nevzhladol dôvod na úhradu tejto sumy v splátkach. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. keďže v danom prípade išlo o vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa ktoré konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu matky na zvýšenie výživného. V odvolaní namietal, že súd nesprávne ustálil výšku jeho príjmu, z ktorej potom vychádzal pri určení výživného (z dôvodu, že dohody o vykonaní práce so spoločnosťou PAMO-PM s.r.o. predstavoval jeho príjem jednorázovo v mesiaci apríl sumu 136,97 eur a z takejto činnosti nemal v období od apríla do júna 2015 pravidelný mesačný príjem 62,70 eur ako to uzavrel súd prvého stupňa), nezohľadnil jeho výdavky súvisiace s platením hypotéky vo výške 296,13 eur mesačne, poistením úveru vo výške 33,30 eur mesačne (hoci hypotéku čerpal na zabezpečenie vlastného bývania.), jeho výdavky na pohonné hmoty (v sume 85 eur mesačne) vynakladané v súvislosti s jeho dochádzkou do zamestnania, náklady na bývanie vo výške 110 eur mesačne, na kúrenie drevom vo výške 60 eur mesačne, stravu a oblečenie vo výške 250 eur mesačne, platenie životnej poisťky vo výške 40 eur mesačne, náklady na partnerkine nezaopatrené dieťa vo výške 125 eur mesačne, teda jeho mesačné výdavky vo výške približne 1.050 eur uhrádzané z celkového príjmu plynúceho do jeho domácnosti vo výške 1.070 eur mesačne. Ďalej namietal, že matka maloletej pred súdom prvého stupňa zatajila skutočnosť, že je vlastníčkou bytu (vedeného na LV č. XXXX), garáže, (list vlastníctva č. XXXX) aj ďalšieho bytu (list vlastníctva č. XXXX) v ktorom spolu žili a ktorý jej zostal po rozvode. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že nakoľko s prevádzkou týchto bytov sú spojené určité finančné nároky domnieva sa, že matka ich prenajíma iným osobám, nakoľko ona sama po rozvode spolu s maloletou a ďalším dieťaťom a jej partnerom bývajú v dome ktorý postavil jej otec. Doložil platobný doklad SIPO, poštové poukážky ktorými poukazuje výživné na maloletú, poštové poukážky ktorými platí poisťné, doklad o nákupe dreva, výpis z účtu, potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov z 8. februára 2016 a sociálnej poisťovne z 8. februára 2016.

Matka a kolízny opatrovník odvolacie návrhy nepodali.

Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu sa otca navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť dôvodiac, že na pojednávaní súdu prvého stupňa dostatočne preukázala dôvodnosť návrhu a teda nároku na zvýšenie výživného a to aj vzhľadom na skutočnosť, že od pôvodného rozhodnutia o výške výživného uplynulo viac ako 10 rokov za ktoré obdobie preukázateľne životné náklady dieťaťa vzrástli.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 81 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je dôvodné ho v celom rozsahu potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 23. februára 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod spis. zn. 12P 93/2015 je návrh matky maloletej na zvýšenie výživného zo strany otca na mal. K. F. nar. XX. R. XXXX. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu Galanta z 18. januára 2005 č. k. 5C 90/2004-48, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava z 15. novembra 2005 č. k. 11Co 113/2005-90 v časti určenia rozsahu vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa a to zvýšením výživného zo sumy 49,79 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne od 1. septembra 2015, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o výške a splatnosti zročného výživného počítaného za obdobie od 1. septembra 2015 do 17. septembra 2015.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Správnym bol v prvom rade jeho záver o tom, že od poslednej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej K. došlo k podstatnej zmene v pomeroch či už na strane mal. K., ktorá je staršia o 10 rokov, študuje na strednej škole v 1. ročníku, je v liečbe neurológa pre poruchy správania a učenia, v dôsledku čoho aj jej výdavky spojené s uspokojovaním jej osobných potrieb sú vyššie, ako aj na strane jej rodičov, ktorých príjmy z pracovnej činnosti od poslednej úpravy v rozsahu vyživovacej povinnosti k mal. K. vzrástli (pravdaže spoločne s nárastom výdavkov potrebných na uspokojovanie ich osobných potrieb podmienených celkovým nárastom ich životných nákladov za sledované obdobie), zohľadniac skutočnosť, že matke maloletej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. E. F., nar. X. R. XXX, ako aj celkovú osobnú starostlivosť matky o mal. K., ktoré zmeny vyústili k potrebe zmeny pôvodného rozhodnutia súdu, ktorým bolo určené výživné na mal. K. zo strany jej otca a to v súlade s ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči mal. K. riadne posúdil možnosti a schopnosti oboch rodičov prispievať na výživu mal. K., ako aj jej odôvodnené osobné potreby a v súlade s ustálenou súdnou praxou určil výživné zo strany otca v rozsahu nevyhnutnom na krytie nákladov potrebných na uspokojovanie osobných potrieb maloletej, zohľadniac aj finančný príspevok zo strany matky maloletej, ako aj jej osobnú starostlivosť o maloletú kompenzujúcu s časti finančný príspevok zo strany otca, ako aj sumu rodinných prídavkov vyplácaných na maloletú matku. U otca prihliadol na jeho náklady spojené s uspokojovaním jeho osobných potrieb, ako sú náklady na bývanie (odplata za energie), ako aj náklady na obstaranie si bývania (na ktoré nie je možné prihliadať v plnej výške splátok úveru, nakoľko ako to správne konštatoval aj súd prvého stupňa, vyživovacia povinnosť k maloletým deťom má prednosť pred ostatnými výdavkami výživou povinného rodiča a uspokojovanie bytových potrieb je možné zabezpečiť i nájmom bytu, kde takto vzniknuté náklady sú nižšie ako náklady spojené s jeho kúpou nehooriac o tom, že otec nadobudol hmotný majetok ktorý užíva a teda sa zvýšil jeho životný štandard). V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v zmysle ustálenej súdnej praxe má vo všeobecnosti výživné (na všetky výživou oprávnené osoby) zo strany výživou povinného rodiča predstavovať 20% až 30% zo sumy jeho čistého príjmu (čo by len pri 25%-nom podiele predstavovalo výživné okolo 168 eur mesačne), pričom však v každom konkrétnom prípade

je potrebné zohľadniť skutočné možnosti a schopnosti každého z rodičov a skutočné odôvodnené potreby posudzovaného dieťaťa. V tejto súvislosti potom odvolací súd dodáva, že „výživou“ dieťaťa na ktorú obidvaja rodičia prispievajú sa pritom rozumie zaobstarávanie resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný, telesný a duševný rozvoj dieťaťa, nevynímajúc aj náklady potrebné na uspokojovanie jeho bytových potrieb. Súd prvého stupňa potom správne zvýšil výživné zo strany otca na mal. K. z doterajších 49,79 eur mesačne (ktorá suma už v žiadnom prípade nezodpovedala možnostiam a schopnostiam rodičov a najmä odôvodneným potrebám maloletej a naplneniu jej práva podieľať sa na životnej úrovni jej rodičov) na sumu 100 eur mesačne a to od 1. septembra 2015, kedy mal. K. začala navštevovať 1. ročník strednej školy, v dôsledku čoho bolo možné konštatovať jednoznačný nárast výdavkov spojených s uspokojovaním jej osobných potrieb. Správnym bolo aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o nedoplatku otca na zročnom výživnom za obdobie od účinnosti úpravy do vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý vzhľadom na jeho výšku (50 eur) správne v súlade s ust. § 160 O.s.p. uložil otcovi zaplatiť k rukám matky maloletej spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku, pre neexistenciu zákonných dôvodov na úhradu takejto sumy v splátkach.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca o nesprávnom ustálení výšky jeho príjmu, z ktorej potom súd vychádzal pri určení výživného je potrebné uviesť, že táto nebola dôvodná, nakoľko pri posudzovaní osobných a majetkových pomerov rodičov a ich schopností prispievať na výživu maloletých detí súdy zásadne vychádzajú z priemerného mesačného príjmu, ktorý zisťujú už výživou povinného rodiča za dlhšie časové obdobie (obyčajný kalendárny rok), aby sa tak vytvoril objektívny obraz o schopnosti rodiča prispievať na výživu svojich detí ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď súd prvého stupňa zisťoval príjem otca za obdobie od júla 2014 do júna 2015, teda za kalendárny rok, z ktorého dokazovania potom dospel k správne záveru o priemernom mesačnom príjme otca vo výške 673,14 eur. Krátkodobý pokles prípadne výpadok (rovnako ako aj nárast) príjmu výživou povinného rodiča (ako to dokladal aj v tomto prípade otec maloletej vo svojom liste z 10. februára 2016) automaticky totiž neznamená potrebu zmeny rozhodnutia súdu o určení rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča voči maloletému dieťaťu. Až dlhodobjšia zmena v osobných a majetkových pomeroch výživou povinného rodiča môže následne viesť k zmene pôvodného rozhodnutia ktorým bola upravovaná jeho vyživovacia povinnosť k maloletým deťom.

V závere odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa sa taktiež dostatočným spôsobom vypořiadal s námietkami uplatnenými otcom dieťaťa a vzhľadom na to, že otec dieťaťa ani v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné osobitne zhodnotiť a na ktoré by bolo potrebné prihliadnúť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. rozhodol i o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.